

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Přirovnání

Autor: Mgr. Vladimíra Barboříková

Datum (období) tvorby: 4. 4. 2012 – 27. 4. 2012

Ročník: šestý a sedmý

Vzdělávací oblast: literární výchova – základní seznámení s literárními pojmy

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- **Anotace:**

- Žáci se seznamují s pojmem **přirovnání**, uvědomují si různé způsoby vyjadřování myšlenek na ukázkách (které poskytují další možnosti pro práci s texty) a ověřují si pochopení pojmu při práci s pracovním listem. V rámci tohoto modulu se žáci naučí řešit z didaktického hlediska jednoduché a názorné úlohy, je kladen důraz zvláště na jejich samostatnost, aktivitu a kreativitu.
- Modul je vhodný pro individuální i skupinovou práci
- Vybrané ukázky jsou vhodné i pro další využití ve všech složkách jazyka českého.
- **Klíčová slova: přirovnání**
- **(Použité ukázky: J.Wolker, J.Suchý, V.Hrabě, S.K.Neumann, J.Seifert)**

Přirovnání (příklad)

= básnický prostředek, který je založen na srovnávání dvou podobných prvků

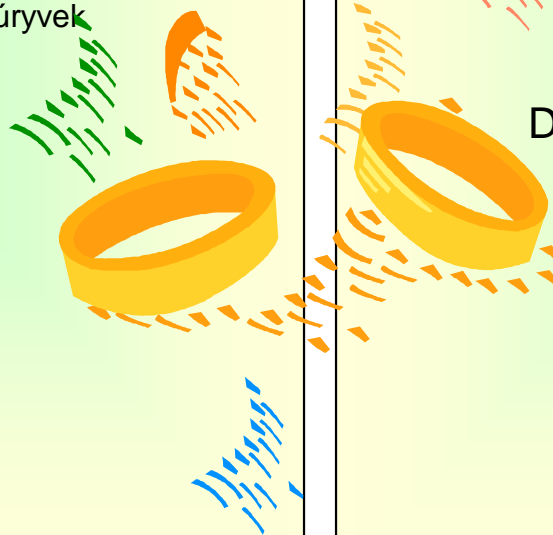
(často používá slova **jak, jako**)

Jiří Wolker
z Balady o námořníku

1) úryvek

... „Opatruj v očích lásku
a krbu mého klid,
já jsem tvůj muž a námořník
a musím odejít.“

„**Jak pták je slabé srdce mé,**
ach, Mikuláši, muži můj,
dřív zemře, než se sejdeme,
na moře nejeď – u mne stůj!

Nejsou to ani tři neděle,
co prsten nám dali v kostele,
a už ode mne odcházíš v cizí zem.
Co sama tu počnu s prstenem?“

„Na srdce nasad' prsten ten,
prstýnek věrnosti,
a láskou svou každou noc i den
jej za mne pohosti.
Dřív než se nadáš, **jak jarní bouř**
se k tobě přizenu,
pak k srdci tvému **přilehnu**
jak kámen k prstenu.“

„Bez tebe **prsten věrnosti**
jak led je – nehřeje –
bez tebe pro mne samotnu
noc každá oheň je.

další příklady přirovnání

Jiří Suchý

Znal jsem jednu pampelišku 2) úryvek

...Vzal jsem doma knihu básní
Na louku ji odnes
Pampeliška když se zasní
Neodkvete jen se jděte
Podívati na tu louku

Uvidíte tu mou knížku
Vedle ní tu pampelišku
Jak tam kvete dodnes

Zlatá je a zářící
Slunci podobá se
Dodnes píšou básníci
O té její kráse .....

Václav Hrabě

Variace na renesanční téma 3) úryvek

Láska je jako večernice

plující černou oblohou
Zavřete dveře na petlice!
Zhasněte v domě všechny svíce
a opevněte svoje těla
vy

kterým srdce zkameněla.....

...**Láska je jako krásná loď**

která ztratila kapitána.....

...Náš **život**

hoří jako svíce

a mrtví
milovat nemohou

Přirovnání sedmým pádem

Stanislav Kostka Neumann Maková kytice 4)

Na lukách dole řinčely kosy,
nahore v polích perlami rosy
pomalu brodil jsem se jak zvěř;
z ranního navracel jsem se lovu,
ze všech stran kynul mi pod nebem z kovu
kvetoucí šípkový keř a keř.

Ale já mimo šel a jen jsem stanul všude,
kde rudější makový planul
dnes ráno rozvítý květ.
Pole a pole mou skládala kytku,
smělou a veselou, zářící kytku,
na kterou hleděl celý svět.

V dědině teprv se probouzeli.
Jen dělníci jdoucí do práce zřeli
po očku na kytku červenou.
V kalném tom šedivém dnešním ránu
do květovaného dal jsem ji džbánu,
na okno postavil – barvu svou.

Zpívá a jásá. Pomoci nelze
Křesťance Marii, židovce Else,
každý ji políbí pohledem.
Sedláci, měšťáci, profesoři
líbají kytku. A kytka **hoří
drzým a pohanským plamenem.***

*(= jako drzý a pohanský
plamen)

Citace:

- 1) WOLKER, JIŘÍ. *Balada o námořníku*. Čítanka 9 – učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia. 1. vyd. Plzeň: Nakladatelství Fraus, 2006. s.156. ISBN 80-7238-539-9.
- 2) SUCHÝ, JIŘÍ. *Znal jsem jednu pampelišku*. Dítě školou povinné. 1.vyd. Praha: Albatros, 1991. s.40. ISBN 80-00-00179-9.
- 3) HRABĚ, VÁCLAV. *Variace na renesanční téma*. <http://ld.johannesville.net/hrabe-01-blues-pro-blaznivou-holku-a-jine-basne?page=3>
- 4) NEUMANN, STANISLAV KOSTKA. *Z lesů, vod a strání. Maková kytice*. 11.vyd. Praha: Československý spisovatel, 1968. s.121-122. 22-096-68.
- VLAŠÍN, ŠTĚPÁN A KOL. *Slovník literární teorie*. 2.vyd. Praha: Československý spisovatel, 1984. 12/13. 22-141-84.